

Weöres Sándor két levele Marsall Lászlóhoz

Részletek

Kedves Laci,

köszönöm az ígért verseket. Mivel felszólítasz, hogy kemény bírálatot írjak, hát élek az engedelemmel, minden tapintat nélkül.

Újból csak azt mondhatom, hogy tehetséges ember vagy – de gyakorlatlan is. Egyelőre még diletáns vagy, kétségtelen nagy tehetséged ellenére. És valószínűleg a zenében és festészetben is, nem csak a lírában.

Két lehetőség áll előtted.

Az egyik lehetőség: válaszld ki három művészeted (zene, festészet, versírás) közül valamelyiket, és abban képezd ki magadat szakemberré. Ez több évi kemény munka; és tulajdonképpen holtig sem ér véget, az ember-

nek mindig van tanulnivalója a szakmájában. A három művészet közül csak egyet válassz, és a másik kettőt csak diletáns kedvtelésként gyakorold; mert nem lehet egyszerre mindent tökéletesen művelni. A három közül csak egyet vegyél egészen komolyan, de azt minden erővel, testtel-lélekkel, teljes odaadással. (...)

A másik lehetőség: éld az életet kedved szerint. Ez esetben nagy művész sose lesz belőled (...).

Vagy a művészetre – sőt, csak egyetlen művészetre – tedd a súlypontot, és az életet csak mellékesen éld. Vagy az életre tedd a súlypontot, és a művészetekkel csak szórakozásból foglalkozz. Mert sem a művészet, sem az élet nem ismer megalkuvást; mindegyik egész embert kíván.

Minden jót!

Szeretettel üdvözlök híved Weöres Sándor.

1956. jún. 17.

Kedves Laci,

köszönöm leveledet. Verseid egy részét átadtam legkiválóbb műértőnknek, Fülep Lajosnak; kíváncsi

vagyok, hogy mi lesz a véleménye, igen szigorú ítélő. Fülep át fogja adni verseidet, vagy talán már át is adta, a „Csillag” egyik szerkesztőjének, Fodor Andrásnak. Sajnos, Fodor Bandi már előre is kénytelen volt annyit mondani, hogy a közlés nem tőle függ, s hogy alig

hiszi az ügy sikerét. Az „Új Hang”-tól nemrég Csoóri Sándor felhívott telefonon. Fölhasználtam az alkalmat, hogy figyelmébe ajánljalak. Igen érdeklődik verseid iránt; az „Új Hang” szívesen közölné újonnan-jelentkező költőktől. (...)

Örülnék, ha vagy a „Csillag”, vagy az „Új Hang” közölné a verseidből, és ezzel elindítana a nyilvános szereplés útján. De ha a közlés egyelőre talán

megismerkedés is sokat jelent. Örülnék, ha összehoznál például Hernádi Gyula költővel és novellistával, aki nagy tehetség, nagy ígéret, és ami ennél még sokkal ritkább, jellemes, tiszta, jószándékú ember. A mostani irodalmi csoportok ugyanis a kigyóveremnek és bolondokházának furcsa keverékei, és hogy kinek az írásai jelennek meg, az sokkal kevésbé függ az írások értékétől, mint inkább mindenféle, többnyire képzelt érdekektől.

Igazad van, hogy a költészettant meg akarod tanulni, elméletileg és gyakorlatilag. Alapos ismeret és sokirányú gyakorlottság nélkül a továbbfejlődés alig lehetséges, vagy legalábbis igen véletlenszerű és kiszámíthatatlan. Aki a mesterségét jól ismeri, tudatosan és egyenletesen fejlesztheti a képességét. (...)

Várom a leveledet, (...) valamelyik nap megint eljöhethetnél a Vadrózsa-espressóba.

Áldásom, Weöres Sándor

1956. június 2.

[valószínű, hogy helyesen: július 2.]

MARSALL LÁSZLÓ *Egyre gyatrább*

*Egyre gyatrább sántikás lépteimmel mérem,
hogy rogyjan, meg púposodik a föld alattam,
mintha a halottak fészkelődnének.*

*Nem kívánnék motozni közöttük
a csöndesen sugárzó köztársaságban,
megszokott világomban, Uram, ha tetszik, bár lehetetlennek
váljak le legalább bokától a lábam,
akár egy fejreállított égő gyertya két viaszcseppje.*

*Kívánnám, hulltomig legyenek csak szárnyalás,
éhezni akár a hihetetlenben talán könnyebb,
talán elégni, talán lekoppanni.*